

Závěrečná zpráva

Projekt:
Pražské Stolpersteine

Český překlad knihy „Pražské Stolpersteine – Kameny zmizelých – Zapomínání navzdory“ autora Trevora Sage byla vydána jako pocta všem obětem nacistického režimu, kterým byly ve městě položeny Stolpersteine (kameny zmizelých). Mosazí pokryté dlažební kostky vnášejí do veřejného prostoru připomínku obětí nacionálního socialismu v letech 1933-1945. Do jejich povrchu jsou vyryta jména obětí s rokem narození, datem a místem deportace a jejich osudem. Umísťují se do dlažby před posledním místem bydliště, které si daný člověk mohl zvolit.

Dnes je jich rozmístěno již přes 100.000, ve více než 2.000 městech ve 28 zemích. Stolpersteine jsou tak největším decentralizovaným památníkem na světě.

V Praze byl první Stolperstein instalován 8. října roku 2008. K 17.11. 2023 jich bylo v Praze umístěno celkem 649, z toho 56 na území Prahy 3.

Knihy obsahuje informace o prvních 466 kamenech zmizelých umístěných v Praze.

Poprvé jsou zde do jedné publikace zkompileovány:

- fotografie pražských kamenů zmizelých
- portrétní fotografie obětí ze sbírek Národního archivu
- informace o deportacích z databáze Holocaust.cz
- podrobnosti o transportech z archivu Yadvassem.org
- životní příběhy obětí, mnohé vyprávěné příbuznými, kteří laskavě do této knihy přispěli.

Vydání knihy bylo možné díky grantové podpoře městské části Praha 3 ve výši 35.000 Kč, grantové podpoře městské části Praha 1 ve výši 30.000 Kč a crowdfundingové kampani na stránkách HitHit.com. Částka 35.000 Kč z grantu MČ Praha 3 byla použita na pokrytí nákladů na tisk knihy.

Knihy byla vydána 15. března 2023 nakladatelstvím Fotorenesance v nákladu 750 výtisků.

Knihy byla slavnostně uvedena 15. března 2023 v hlavním sále Židovské radnice v Praze za účasti vrchního zemského rabína Efraima Karla Sidona, předsedy Pražské židovské obce Františka Bányai, radních MČ Praha 3 a dalších hostů PŽO.

O knize informovala česká i zahraniční média (např. Český rozhlas, Týdeník Forum, PrahaIN.cz, Jewish News, Times of Israel).

Více než 30 výtisků knihy je darováno přímo školám a školním knihovnám, jako pomůcka při výuce o holocaustu. Děti se v ní dozví o projektu Stolpersteine a přiblíží jim osudy obětí nacismu.

V průběhu roku 2022 a 2023 autor realizoval šest autorských prezentací knihy a projektu Stolpersteine v pražských základních a středních školách a další jsou naplánované na rok 2024.

Dalších 49 výtisků bylo darováno knihovnám a kulturně vzdělávacím institucím, zejména na území Prahy 1,2 a 3.

Distribuci knihy zajišťuje vydavatelství Fotorenesance., knihu nabízejí distribuční síť Kosmas, knihkupectví Karolinum, Academia a další pražská a mimopražská knihkupectví.

Veškerý výtěžek z prodeje knih je průběžně darován neziskové organizaci "Veřejně prospěšný spolek na podporu osob dotčených holocaustem, z.s." (spolek.org). Finanční prostředky budou spolkem použity v rámci programu Stolpersteine v Praze na náhradu a instalaci ztracených kamenů zmizelých. K 1.11.2023 bylo takto spolku zatím darováno 34.514 Kč z výtěžku z prodeje české verze knihy.

Nacistický režim zbavil lidi jejich jmen a důstojnosti. Projekt Stolpersteine a kniha „Pražské Stolpersteine – Kameny zmizelých – Zapomínání navzdory“ se snaží navrátit obětem jejich jména a zpřítomnit jejich osudy ve veřejném prostoru. Přispívají tak k tomu, aby na ně nebylo nikdy zapomenuto.